

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2948

Vragen van de leden **Kuiken** (PvdA) en **Diertens** (D66) aan de Staatssecretarissen van Infrastructuur en Waterstaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht «Faillissement van BOPEC kost overheid Bonaire € 300.000»* (ingezonden 23 maart 2021).

Antwoord van Staatssecretaris **van Veldhoven-van der Meer** (Infrastructuur en Waterstaat), mede namens Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 28 mei 2021).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Faillissement van BOPEC kost overheid Bonaire € 300.000» van 21 maart 2021?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het u bekend of er overleg heeft plaatsgevonden tussen de curator en de vakbonden over de werknemers die in dienst blijven als «skeleton crew» om de potentiële veiligheidsrisico's beheersbaar te houden? Is het naar uw mening wenselijk dat vakbonden betrokken worden bij de wijze waarop door de curator is besloten het personeel in zetten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja, op voordracht van de Gezaghebber van Bonaire heeft er overleg tussen de curator, de general manager van Bopec en de vakbonden plaatsgevonden over de samenstelling van de zogenaamde «skeleton crew». De vakbonden hebben daarbij een lijst met 23 namen bij de curator aangeleverd. Over deze lijst is, nadat enkele aanpassingen waren doorgevoerd, op 15 maart 2021 overeenstemming bereikt met de vakbonden, de general manager van Bopec en de (toenmalige) bewindvoerder, ILT en RWS zijn hiermee in eerste instantie ook akkoord gegaan. Kort daarna bleken echter meerdere door de vakbonden aangedragen medewerkers op de lijst te staan die om verschillende redenen niet meer beschikbaar waren. Vanwege de feitelijke onuitvoerbaarheid van dit akkoord, heeft de curator vervolgens met de general

¹ Dossier Koninkrijksrelaties, 21 maart 2021 (<https://dossierkoninkrijksrelaties.nl/2021/03/21/faillissement-van-bopec-kost-overheid-bonaire-300-000/>)

manager van BOPEC en in afstemming met ILT en RWS een nieuwe gezamenlijke lijst vastgesteld waarop alleen medewerkers staan met de vereiste ervaring en kwalificaties waarvan vaststond dat zij ook daadwerkelijk beschikbaar en inzetbaar waren.

Vraag 3

Wie is verantwoordelijk voor de selectie van het personeel dat in dienst blijft om de potentiële veiligheidsrisico's beheersbaar te houden? Wie is verantwoordelijk voor de kwalificaties van het personeel dat verantwoordelijk is voor het beheersbaar houden van de potentiële risico's?

Antwoord 3

Bij surseance van betaling dan wel faillissement is de bewindvoerder/curator primair verantwoordelijk voor de selectie en de kwalificaties van de medewerkers die deel uit maken van de skeleton crew. De bewindvoerder/curator heeft zijn beslissing genomen op voordracht van de general manager van BOPEC en na akkoord door de toezichthouders ILT en RWS. De rechter-commissaris in het faillissement van Bopec heeft ook de vereiste toestemming verleend aan de curator voor het voortzetten van de onderneming van Bopec in afgeslankte vorm, waarbij het de curator door de rechter-commissaris is toegestaan voornoemde werknemers van de nieuwe lijst in dienst te houden.

Vraag 4

Is het juist dat er een getekend akkoord ligt tussen de vakbonden, de bewindvoerder en de BOPEC-directie als een van de voorwaarden voor het verlenen van een eventueel boedelkrediet? Zo ja, op welke wijze is dit akkoord nu betrokken bij de afwikkeling?

Antwoord 4

Zie antwoord vraag 2. Er lag op 15 maart 2021 een getekend akkoord tussen de bewindvoerder, de general manager van Bopec en de vakbonden. Dat akkoord is echter komen te vervallen nadat was gebleken dat dit onuitvoerbaar was doordat verschillende personeelsleden niet meer beschikbaar waren. Genoemd akkoord was overigens geen voorwaarde voor het verlenen van de bijdrage.

Vraag 5

Bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor de potentiële veiligheidsrisico's in het geval van een private onderneming? En waarom?

Antwoord 5

De verantwoordelijkheid voor veiligheidsrisico's ligt te allen tijde bij de vergunninghouder, in dit geval BOPEC. Na het uitspreken van het faillissement is deze verantwoordelijkheid overgegaan op de curator. ILT en RWS houden toezicht op de naleving van de vergunningvoorschriften.

Vraag 6

Is het mogelijk dat het kabinetsbeleid (indirect) heeft bijgedragen aan het uiteindelijke faillissement van BOPEC? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen treft u om de gevolgen van het faillissement op te vangen?

Antwoord 6

Sinds medio 2019 liggen alle commerciële activiteiten van BOPEC stil als gevolg van onder andere internationale sancties tegen het moederbedrijf van BOPEC, Petróleos de Venezuela, S.A. (PdVSA). De ernstige financiële problemen bij Bopec spelen al langer en hebben ook al voor medio 2019 geleid tot ernstig achterstallig onderhoud. Daardoor moest BOPEC steeds meer opslagtanks buiten gebruik stellen en is in 2019 een verbod opgelegd voor het gebruik van beide steigers. De op 9 maart 2021 verleende surseance van betaling en het op 18 maart 2021 uitgesproken faillissement van BOPEC zijn uiteindelijk veroorzaakt door een ernstig tekort aan liquide middelen en het daardoor niet meer betalen van het personeel en een reeks aan andere (preferente) schuldeisers en was geen gevolg van kabinetsbeleid.

Vraag 7

Is overwogen om vanuit de rijksoverheid een regeling te treffen voor de loondoorbetaling van het personeel dat ingezet wordt om de potentiële veiligheidsrisico's te beheersen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom eist men dan nu van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) een boedelkrediet?

Antwoord 7

Op 9 maart 2021 heeft het Gerecht in Eerste Aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba voorlopige surseance van betaling verleend aan BOPEC. BOPEC is vervolgens op 18 maart 2021 failliet verklaard. De curator is belast met het beheer en de vereffening van de failliete boedel van het bedrijf. Nadat in eerste instantie door de bewindvoerder, later de curator, was geconstateerd dat BOPEC niet over liquide middelen beschikte om de hoogstnoodzakelijk operationele kosten te betalen heeft de bewindvoerder op 11 maart 2021 een verzoek om een bijdrage bij het Openbaar Lichaam Bonaire ingediend. Het OLB heeft inmiddels een bijdrage van 250.000 dollar toegezegd. Deze bijdrage wordt in twee tranches uitgekeerd; de eerste tranche van USD 125.000 is reeds uitbetaald. De skeleton crew, het personeel dat wordt ingezet om de veiligheidsrisico's te beheersen, wordt door de curator betaald uit de bijdrage. De bijdrage heeft binnen het faillissement een preferente status als boedelschuld en zal naar verwachting van de curator volledig worden terugbetaald aan het OLB.

Vraag 8

Zijn er andere alternatieve regelingen overwogen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

BOPEC heeft op 8 maart 2021 zelf een verzoek tot surseance van betaling bij het gerecht ingediend en deze surseance van betaling is op 9 maart 2021 door het gerecht verleend. Na constatering door de bewindvoerder dat Bopec geen voldoende beschikbare liquiditeit had om aan haar lopende verplichtingen te kunnen voldoen, is op verzoek van de bewindvoerder de voorlopige surseance van betaling ingetrokken en is BOPEC door het gerecht in staat van faillissement verklaard. Het faillissement is op 18 maart 2021 door het gerecht uitgesproken.

Vraag 9

Bent u bereid om de haalbaarheid van een doorstart te onderzoeken, bijvoorbeeld in de vorm van een participatiebedrijf waarin zowel de rijksoverheid als het OLB deelnemen? Zo ja, op welke termijn gaat u dit onderzoek starten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

De curator heeft de mogelijkheden van een doorstart van BOPEC in onderzoek.

Vraag 10

In hoeverre is het verzoek van de curator tot het verstrekken van een boedelkrediet door het Bestuurscollege strijdig (of in overeenstemming) met de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, in het bijzonder met artikel 11?

Antwoord 10

De Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) staat de inzet door het OLB van de post onvoorzien voor de operationele en boedelkosten van BOPEC, zoals genoemd in artikel 13, niet in de weg. Deze post is immers een voorziening voor het doen van noodzakelijke uitgaven die niet op de oorspronkelijke begroting waren geraamd. Het OLB heeft besloten om een bijdrage te verstrekken, gelet op de acute situatie en het belang van de openbare orde en veiligheid, waarbij beoogd is dat de middelen vanuit de boedel op een later moment terugvloeien. Daarbij geldt dat, ingeval in de toekomst nog andere uitgaven voor BOPEC nodig zullen zijn, de geëigende weg het specifiek opnemen van deze uitgaven in de begroting is. Dit dient plaats te vinden via een begrotingswijziging waarmee de eilandsraad heeft ingestemd.